

inzage gaf en waaruit ik grootendeels het vorige geput heb en hierachter nog eenige fragmenten zal afdrukken.

Zij zijn gebonden in half leer. De eerste heeft als binnentitel: „Vrugten van genoeg geplukt door Gerrit van der Pals op zijne landgoederen Vrijenban en Veelzigt beiden gelegen aan de rivier de Schie nabij de stad Delft en gezonden aan zijne vrienden en vriendinnen”, terwijl op den rug alleen staat: „Brieven door G. van der Pals.” De eerste 85 bladzijden van 26 Mei 1811—14 Juni 1812 zijn geschreven op Vrijenban, daarna volgen, te beginnen met Eersten Pinksterdag 5 Mei 1818, de brieven van Veelzigt. Het eerste deel loopt tot 1826, deel 2 over 1827, deel 3 over 1828 en deel 4 over 1829 en 1830. De brieven uit dit laatste deel zijn geschreven uit Rotterdam en uit Veelzigt. Hiernaast bestaat — eveneens in het bezit van mevrouw Bos — nog een andere serie van aantekeningen met den titel: „Anecdotes of korte gebeurtenissen en herinnerde of bijgewoonde gevallen bijeenverzameld en opgeteekend door Gerrit van der Pals”. Ook hieruit druk ik een enkel stuk af¹⁾. Zoolang Van der Pals zich met de boerderij Vrijenban contenteerde, kon hij blijkbaar in de stad nog zaken doen: in het adresboek voor 1808 komt hij als koopman voor en in dat voor 1817 als koopman in effecten wonende Oppert F 35. Daarna echter zal hij spoedig alle zaken aan kant gedaan hebben, omdat zijn nieuwe aankoop, de buitenplaats Veelzigt, te veel van zijn tijd in beslag nam. Hoe die koop tot stand kwam, verhaalt hij ons uitvoerig in het hierachter afgedrukte extract uit zijn dagboek, hoe de buitenplaats er uitzag, vernemen we het best uit de annonce in de Rotterdamsche Courant bij een vorigen verkoop. In het nummer van 15 September 1798 namelijk vinden wij de volgende advertentie:

Nicolaas Montauban van Swijndregt, makelaar te Rotterdam, zal op Woensdag den 3 October 1798 des namiddags ten 3 uren in het logement genaamd „het Zwijnshoofd” verkoopen: 1e. Een zeer aangenaam gelegen en schoon uitzigt hebbende Buitenplaats genaamd Veelzigt, voorzien van ruime vertrekken, keuken en verdere commoditeiten, een groote steene koepel aan de

1) Een derde serie, reisbeschrijvingen bevattend, is door den heer Henri Dekking verwerkt in het Rotterdamsch Nieuwsblad van 9, 16, 23 Februari, 1 en 8 Maart 1920 onder den titel Reizen in 1791 en 1798. Deze artikelen handelen echter alleen over de reis van 1791 door België, Frankrijk en Engeland.